

מאמר ויאמר גו' מחר חודש – ה'תשמ"א

מאת
כבוד קדושת
אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע
שניאורסאהן
מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו, ה'תשפ"ה

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

לעילוי נשמת

מרת לויבא מיכלא בהרה"ח ר' שלמה ז"ל

נלב"ע ג' כסלו ה'תשע"ה

זרחי

ת' נ' צ' ב' ה'

נדפס על ידי בתה וחתנה

מרת גיטל בת לויבא מיכלא

ובעלה הרה"ח ר' שמואל חיים דוד בן חי' שרה

לזכותם ולזכות כל יוצאי חלציהם

שיחיו לאריכות ימים ושנים טובות

פישר

מתוך התעוררות הנשמה והטרחה בגוף ונדיבות בממון, ויהי רצון אשר מהם יראו וכן יעשו כמה וכמה ומתוך שמחה וטוב לבב.

בברכה לעליי בפעולות ככל האמור מדרגא לדרגא מחיל אל חיל, ולבשורות טובות תכה"י בכל הני"ל ובענין אשר גם הוא עיקרי, לנחת אמיתי הוא נחת יהודי חסידותי מכל יו"ח שי.

ה

בי"ה. ח' אלול תשט"ו
ברוקלין

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו בצירוף מכתב הכללי, ומה שכותב אשר בעת שהי' כאן הי' מקום יותר להרעיון דבנין בית הכנסת חבי"ד ב... משא"כ עתה.

הרי בטח למותר להרחיב הדבור אודות ענין השגחה פרטית, ובפרט שהרי זהו ענין כללי וזכות הרבים, שבודאי תהיי' בזה טובה בכל הפרטים וביחוד להפצת המעינות תורת החסידות אפילו חוצה, ומזה מובן אשר מוכרח הדבר שהוא וחבריו מאני"ש זאָלען האַלטען די זאָך אין האַנט אפילו אם כבוד המדומה ימצאו לנכון לתת לאחרים (אם הוא באופן שלא יזיק להבעלות ומרות שלהם), ובטח במשך הזמן יעשה בית כנסת זה חבי"די כדבעי.

הפ"נ המוסגר במכתבו יקרא בעת רצון על הציון הקי' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, והשי"ת יזכה לבשר טוב בהאמור בו אודות עצמו וכן ע"ד ענינים הכללים.

ולקראת השנה החדשה הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה.

הנשמה .. בגוף .. בממון: ראה ארחות צדיקים שי"ז (שער הנדיבות) — הובא באוה"ת וירא צ, ב; ונתבאר בסה"מ תרפ"ט ע' 90 [קלב] ואילך. ועוד.
מהם יראו וכן יעשו: ע"פ ס' שופטים ז, יז.
מחיל אל חיל: תהלים פד, ח.

ה

ענין השגחה פרטית: ראה אג"ק ח"א אגרת צד. כש"ט בהוספות סקע"ט ואילך. וש"ג.
זכות הרבים: ראה אבות פ"ה מי"ח.
להפצת המעינות .. חוצה: ראה אגה"ק של הבעש"ט — נדפסה בכש"ט בתחלתו. ובכ"מ.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה ויאמר גו' מחר חודש, שנאמר בהתוועדות ש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו ה'תשמ"א — הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

יום ג' כ"ה מ"ח, ה'תשפ"ה
שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2024 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5785 • 2024

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחי

ד

ב"ה, יז' אייר תשכ"ה

ברוקלין

הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ רב פעלים

מוה' יעקב שי שו"ב.

שלום וברכה!

נעם לי לקבל מכתבו מפסח שני בברכת מזל טוב על התפתחות עניני המלי"ח (מרכז לעניני חנוך) במחננס הטי' ובמיוחד בקשר עם קנין הבית, וכמו שקורא לו במכתבו, בית ועד למלי"ח.

ויהי רצון שבסגנון חז"ל, בית זה יהי פתוח לרווחה ויעשה בית ועד לחכמים, חכמת התורה ועניני' והיסודות שלה, עבודת השם ואהבת ויראת השם כמ"ש ראשית חכמה יראת ה'.

ויהי הבית בנין עדי עד, שהרי מוקדש יהי לתורתנו הנצחית, הנתונה מנצח ישראל לבני ישראל, אשר בלמדם התורה ובקיומם מצותי, מייחדים ישראל ואורייתא וקוב"ה, מיחדים למעלה ולמטה, ויחוד זה למעלה הוא נצחי לעולם ועד (תניא פרק כ"ה).

וזכות מיוחדת לכו' ובי"ב שיי' על השתתפותם הכי גדולה בפעולה האמורה

ד

מוה' יעקב שי שו"ב: נעמצאָו (ב"ר אברהם סענדר ע"ה), מיניאַפּאָליס.

מכתבו מפסח שני: בו כותב:

באתי לברך ברכת מזל טוב לכ"ק, כמו שידוע ש"המרכז" פה במיננעאַפּאָליס קנה בית הַנְעַד "למרכז לעניני חנוך", ואנו מצפים שמשם יפרוץ השפעתו בתורה ויהדות בלי גבול, לכל גבולי מיננעסאַטא והלאה בע"ה.

הרב משה פעללער נ"י וז' החשובה תחי' פועלים בתכלית האמת והאמונה ובע"ה יצליחו במלאכתם הקדושה.

עלה במחשבתי דבר הגון לפענ"ד, ברמז, שראשי תבות של מרכז לעניני חנוך הם "מלח" שהוא* דבר המעמיד, ועל כן יהא לו קיום, בלי שום ספק...

שבסגנון חז"ל, בית... פתוח לרווחה... בית ועד לחכמים: אבות פ"א מ"ד-ה.

כנ"ש ראשית חכמה יראת ה': תהלים קיא, יו"ד. וראה ברכות יז, א.

בנין עדי עד: נוסח ברכת אירוסין ונשואין. וראה אמרי אדמו"ר האמצעי דרושי חתונה ח"א ס"ע קצו ואילך ("לשון נצחיות... לנצח נצחים"). סה"מ תרנ"ב ס"ע קל. אג"ק ח"ג אגרת תמה (ס"א). ועוד.

לתורתנו הנצחית: תניא רפי"ז. ובכ"מ. וראה רמב"ם הלי' יסוה"ת רפ"ט. ועוד.

מנצח ישראל: שמואל-א טו, כט.

ישראל ואורייתא וקוב"ה: ראה זח"ג עג, א.

(* ראה קרח יח, יט. דברי הימים ב יג, ה. לקו"ת ויקרא ו, ג. ועוד.

תוכן המאמר

מולד הלבנה – המשכת אור חדש ממקום נעלה ביותר (ונפקדת), לאחר הקדמת הביטול בערב ר"ח, שאור הלבנה נחשך לגמרי (יפקד מושבך). ולפנ"ז צ"ל אתעדל"ע שהיא נתינת כח לאתעדל"ת דענין הביטול (ויאמר לו יהונתן).

חילוקי דרגות בענין ביטול הלבנה, שלאחרי השלימות בט"ו לחודש הולך ונחסר אור הלבנה עד שנחסר לגמרי – בדוגמת החילוק בין הביטול שבהשפעת השכל לביטול שבהשפעה עצמית בענין ההולדה, שהטפה צ"ל נרקבת ונסרחת לגמרי.

הנתינת כח לענין דר"ח מיום השבת (שבו מפטירין מחר חודש) – כיון ששבת הוא למעלה מר"ח, שבר"ח המשכה היא בבחי' זמן, ואילו שבת הוא למעלה מהזמן. וע"ד החילוק שבין בחי' חיים שהוא דבר המוכרח (חסרונן) לבחי' התענוג שהוא תוספת אור (להחיות נפש כל חי).

בס"ד. ש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו, ה'תשמ"א

(הנחה בלתי מוגה)

ויאמר לו יהונתן מחר חודש ונפקדת כי יפקד מושבך¹, וממשיך בכתובים, שאחרי שהנער הקטן שהביא את החצים הלך אל העיר, נשאר יונתן ודוד לבדם, וישקו איש את רעהו ויבכו איש את רעהו עד דוד הגדיל². וידועים דיוקי רבותינו נשיאינו בזה, מהו הקשר דמחר חודש לענין ונפקדת כי יפקד מושבך. וגם צריך להבין³, דהנה, ונפקדת הוא לשון זכרון, ויפקד הוא לשון חסרון⁴, וזהו שאמר יהונתן לדוד, שלמחרת יהי' יום ראש החודש, ודוד יהי' נזכר לפי שיהי' חסר במקום מושבו, וצריך להבין, מהו הענין ברוחניות, שדוקא ע"י החסרון יהי' הזכרון. ויש להוסיף עוד דיוק (בדא"פ), דמכיון שונפקדת הוא לשון זכרון, מדוע נקט בקרא הלשון ונפקדת, ולא הלשון הרגיל, ונזכרת. וכן במ"ש כי יפקד, שהוא לשון חסרון, הי' לו לומר לכאורה הלשון הרגיל, כי יחסר. גם ידוע הדיוק (בכמה ענינים), דהנה, התורה היא נצחית⁵, היינו שכל דברי התורה הם הוראה נצחית לכאו"א בכל מקום ובכל זמן, ועד"ז גם הסיפור דויאמר לו יהונתן מחר חודש וגו' עד דוד הגדיל, שהוא הוראה נצחית, ובפרט בבוא הזמן דמחר חודש, שאז קוראים הפטרה זו בפרסום ובפרהסיא ובציבור, במעמד כו"כ עשיריות מישראל (שעז"נ) ונקדשתי בתוך בני ישראל גו'), ובמקום קדוש, שאז הוראה זו היא ביתר שאת וביתר עז. וצריך להבין, מהי ההוראה מסיפור זה בעבודת כאו"א בכל מקום ובכל זמן. ובפרט בסיום הענין, עד דוד הגדיל, שידוע הפירוש בזה⁷ שהו"ע עד ולא עד בכלל, וכמבואר בלקו"ת פקודי⁸, שיש בחי' עד ועד בכלל, שהיא בערך הדרגה הקודמת, ויש בחי' עד ולא עד בכלל, שהיא למעלה שלא בערך מהדרגה הקודמת, ומ"ש עד דוד הגדיל היינו בבחי' עד ולא עד בכלל, היינו, שהגדלות של דוד לגבי יהונתן היתה שלא בערך כלל. וצריך להבין מהי ההוראה מזה בעבודת כאו"א.

התחיל¹, והטעם הוא כי אז הוא הנח"ר (ע"י השכר הכי נעלה) להאדם, ובעוה"ז ע"י תורה ומצות ומעשים טובים הוא הנח"ר של עצמותו ומהותו ית' וכי'.

בב[רכ]ה לבשו"ט תכה"י בענינים הכללים ובד"מ בשו"ט גם בענינים הפרטים.

ג

בי"ה, ז' שבט תשי"ט
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מוה' ... שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מגי' שבט עם הפ"נ שיקרא בעת רצון על הציון הקי' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע בעל ההילולא הממשמש ובא.

ויהי רצון אשר סו"ס תהיינה הידיעות מעניני אני"ש אשר באה"ק ת"ו ידיעות טובות בטוב הנראה והנגלה ובאופן דמוסיף והולך, ובפרט הידיעות בהנוגע למוסדות ועניני החינוך על טהרת הקדש, העמוד אשר בית ישראל נשען עליו.

והרי כבר ע"פ אריכות הזמן, מכבר יצאו מתקופת ההתחלה, ובכ"ז מפעם לפעם קישוים העלמות והסתרים ועד לאפילו בלתי טבעים, למרות שמלמעלה משפיעים הצלחה מופלגה למעלה מדרך הטבע.

ויהי רצון שע"פ פתגם הידוע, מה שעבר עבר, הנה מכאן ולהבא תתחל התקופה חדשה בכל המקצועות של אני"ש באה"ק ת"ו בתוככי כללות אני"ש שבכל העולם, וינצלו במילואה ההצלחה [ו]ההשפעה המושפעת מלמעלה, ויהי זה מתוך הצלחה גם בענינים הפרטים ובשמחה ובטוב לבב.

בברכה לבשו"ט.

דעולם הבא, עולם התחי': ראה נחלת אבות ומדרש שמואל שם (הובאו בהמשך וככה שם פ"ט).

ובד"מ: = ובדרך ממילא.

ג

דמוסיף והולך: ע"פ שבת כא, ב.

(4) פרש"י ומצו"צ עה"פ.

(5) תניא רפי"ז.

(6) אמור כב, לב. וראה ברכות כא, ב.

(7) ד"ה זה עזר"ת. ועוד.

(8) ה, א.

(1) שמואל-א כ, יח.

(2) שם, מא.

(3) ראה המשך והחרים תרל"א (סה"מ

תרל"א ח"א ע' שלו). רד"ה זה עזר"ת דלקמן

בפנים. ועוד.

ב

בי"ה, כבי אייר תשי"ח
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה' מיכאל שי

שלום וברכה!

לאחרי הפסק ארוך נתקבל מכתבו מט"ו אייר עם הבשוי"ט אשר נשתקע הענין וגם לא הי' ענין מעיקרא, ובודאי למותר להעיר שלא כדאי לחטט (פאָרקען), ויה"ר אשר יהי' כל הענינים בהצלחה מופלגה, הצלחה נראית גם לעיני בשר, וחפץ הי' בידו וביד כל העובדים במוסדות הקי' אהלי יוסף יצחק לויבאוויטש יצליח, במדינתם ובכל מקום, להפיץ תורה תמימה הנגלה והחסידות חדורה ביראת שמים חסידותי בבני ובנות ישראל, ושכרם בזה ובבא אין די באר וערך, ותכלית השכר — גודל הנחת רוח לרבותנו נשיאנו אשר צדיקים דומים לבוראם כיון שעשו רצונם כרצונו ית', והרי ע"ז נאמר נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני, ובפרט ע"פ המבואר בדרושי כ"ק אדמו"ר מוהר"ש ונתבאר השתא בהמאמר דחדש ניסן, שזהו נקודת הביאור יפה שעה בתשובה ומעש"ט בעוה"ז מכל חיי העולם הבא (גם בדרגות הכי נעלות דעולם הבא, עולם

ב

מהעתק המזכירות. נדפסה בתשורה (באָטלער, תשפ"ג).
מוה' מיכאל: ליפסקאר, מכנז. אגרות נוספות אליו — אג"ק חכ"א אגרת ז'תתיד, ובהנסמן בהערות שם.

נשתקע הענין: חשש גירוש א' האברכים משם ע"י השלטונות.
חפץ הי' בידו .. יצליח: ע"פ ישע"י נג, י"ד.
תורה תמימה הנגלה והחסידות: ע"פ תהלים יט, ח. וראה סה"מ תרנ"ט (הוצאת תשע"א) בהוספות ע' רצה. וש"נ.
אין די באר: ע"פ ישע"י מ, טז.
צדיקים דומים לבוראם: ב"ר פס"ז, ח. במדב"ר פ"י, ה. רות רבה פ"ד, ג. אסת"ר פ"ו, ב. שעשו רצונם כרצונו: ע"פ אבות פ"ב מ"ד.
נאמר נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני: פרש"י ויקרא א, ט. ספרי ופרש"י פינחס כח, ח. ובכ"מ.
המבואר בדרושי כ"ק אדמו"ר מוהר"ש: המשך וככה תרל"ז פ"ט ואילך; פ"ב ואילך (סה"מ תרל"ז ח"ב ע' תה ואילך; ע' תיב ואילך).
ונתבאר השתא בהמאמר דחדש ניסן: ד"ה כימי צאתך דש"פ שמיני תשי"ח (סה"מ תשי"ח ריש ע' רו ואילך).
יפה שעה .. מכל חיי העולם הבא: אבות פ"ד מ"ז.

ב) **והענין** הוא [כמבואר בד"ה מחר חודש לרבינו הזקן משנת תקס"ז⁹, ובהגהות והערות וביאורי הצ"צ לד"ה זה (באוה"ת בראשית¹⁰), ובפרט בד"ה זה דש"פ תולדות מחר חודש משנת עזר"ת¹¹ — שהנקודה המשותפת בדרושים הנ"ל היא], שמחר חודש היינו שצריך להיות ענין החידוש, שהו"ע המשכת אור חדש מלמעלה. וכיון שכל אתעדל"ע צ"ל בהקדמת אתעדל"ת, הנה עז"נ ונפקדת כי יפקד מושבך, ונפקדת הוא לשון זכרון, שענין הזכרון למעלה, שעז"נ¹² אין שכחה לפני כסא כבודך, מורה שזהו מקום עליון ביותר בשום דבר אין לו תפיסת מקום שם¹³, והו"ע בחי' החכמה (מוח הזכרון¹⁴), ועד לבחי' דכולא קמי' כלא חשיב¹⁵ (ויתירה מזה, כולא קמי' לא חשיב, לא ממש, בלי כ"ף הדמיון¹⁶). והכלי להמשכה זו הוא כי יפקד מושבך, לשון חסרון, היינו ענין הביטול, כמ"ש¹⁷ מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח (כמבואר בדרושי השמים כסאי¹⁸). אמנם ביטול זה אינו כאסקופה הנדרסת¹⁹ ח"ו, אלא ע"ד מ"ש²⁰ ונפשי כעפר לכל תהי' כדי שיהי' פתח לבי בתורתך. ולכן נאמר כאן הלשון כי יפקד דוקא, כי אין זה ביטול סתם, אלא ביטול בתור הכנה וכלי אל הזכרון דונפקדת.

ויובן מענין מחר חודש כפשוטו, שבר"ח נעשה חידוש אור הלבנה, המאור הקטן²¹. וענינו ברוחניות, שבכל חודש מאיר צירוף אחר של שם הוי' (כמובא במשנת חסידים²² ובכ"מ²³), שזהו אור חדש משם הוי', שהוא שם העצם²⁴, שם המפורש ושם המיוחד²⁵. ואור חדש זה נמשך גם בעולם כפשוטו, דכיון ששם הוי' מהוה ומחי' ומקיים את כל העולמות²⁶, הרי מובן, שבשעה שנמשך צירוף חדש, נעשית התחדשות

9) מאמרי אדה"ז תקס"ז ע' מח ואילך.	19) לשון הש"ס — עירובין צח, א.
10) ד, סע"ב ואילך.	20) "אלקי נצור" בסוף תפלת העמידה (ברכות יז, א).
11) סה"מ עזר"ת ע' סז ואילך.	21) בראשית א, טז.
12) ברכות לב, ב.	22) סדר מועד מסכת ניסן ואילך (בכוונת כל חודש).
13) ראה עטרת ראש שער ר"ה פי"ג.	23) פרדס שער כא (שער פרטי השמות) פט"ו-טז.
14) ראה תו"א תצוה פא, סע"ג ואילך.	24) כסף משנה הל' ע"ז פ"ב ה"ז. פרדס שער יט (שער שם בן ד'). מו"נ ח"א פס"א ואילך. עיקרים מאמר ב' פכ"ח.
15) ע"פ דניאל ד, לב. זח"א יא, ב.	25) סוטה לח, א. סנהדרין ס, א.
16) ראה סה"מ"צ להצ"צ נד, ב.	26) ראה תניא שעהוה"א רפ"ד.
17) ישע"י נז, טו.	
18) ראה תו"א בראשית א, ג. אוה"ת בראשית ח"ו תתרמז, א.	

גם בכללות ההתהוות. ועד"ז בעבודת האדם, שהרי ישראל הם בדוגמת המאור הקטן, כמ"ש²⁷ מי יקום יעקב כי קטן הוא, והם עתידים להתחדש כמותה²⁸, ולכן, בכל חודש שנעשה חידוש הלבנה ונמשך אור חדש מצירוף חדש כו', מתחילה עבודה חדשה. ועד"ז המבואר בתניא²⁹ שבכל שעה ושעה צריך לחזור ולהתבונן בכוונת המצוה, כי בכל שעה שולט צירוף אחר מי"ב צירופי שם הוי' כו'. וההקדמה לחידוש הלבנה בר"ח (מחר חודש) היא כי יפקד מושבך, והיינו, שלאחרי אמצע החודש הקודם שקיימא סיהרא באשלמותא³⁰, מתחיל אורה להתמעט, והולכת ומתמעטת, עד שבסוף החודש (ברגע שלפני המולד) נחשך אורה לגמרי, שזהו"ע יפקד מושבך. ועי"ז דוקא ונפקדת, שנעשית כלי להמשכה חדשה של אור חדש. וכן הוא בספירת המלכות (לבנה), שבר"ח נמשך מבחי' ז"א במלכות, ובכדי שתהי' ההמשכה צ"ל תחלה העלאה, שזו"ע כי יפקד מושבך, מושבך הוא בחי' התפשטות המלוכה בכי"ע (שרגלי' יורדות³¹), ויפקד מושבך היינו שמכל פרצופה שבכי"ע נעשה בחי' נקודה א' שהוא בחי' הביטול וההתכללות (ע"י עבודת ישראל בענין הביטול כו'), ועי"ז הוא ההמשכה.

אמנם גם לפני האעדל"ת דיפקד מושבך, צ"ל תחילה אתעדל"ע, שהיא נתינת כח אל האתעדל"ת, כידוע³². ועז"נ ויאמר לו יהונתן (לדוד), דוד הוא בחי' מלכות, דלית לה מגרמה כלום³³, ויהונתן יש בו ג' אותיות ראשונים דשם הוי' (שכללותו הוא בחי' ז"א), וזהו יהונתן, יה"ו נתן, נתן הוא לשון מתנה, דכל הנותן בעין יפה נותן³⁴, בבחי' מתנה והשפעה אל דוד, וגם נתן הוא בגימטריא ת"ק³⁵, שהיא האות ה' אחרונה דשם הוי' בהכאה (ה' פעמים יו"ד פעמים יו"ד), כמובא באוה"ת¹⁰. והשפעה זו מבחי' ז"א לספירת המלכות היא הנתינת כח לענין הביטול במלכות, כי יפקד מושבך, ועי"ז נמשך אור חדש מלמעלה, ונפקדת, ועד שדוד ויהונתן נשאר לחדש וישקו איש את רעהו ויבכו איש את רעהו עד דוד הגדיל.

(27) עמוס ז, ב. שם, ה. חולין ס, ב. וראה (ח"א ע' תקסד ואילך).
 (28) ברכת קידוש לבנה — מסנהדרין מב, א.
 (29) פמ"א (נח, ב).
 (30) ראה זהר ח"א קנ, א. ח"ב פה, א.
 (31) משלי ה, ה. וראה אוה"ת נ"ך עה"פ.
 (32) ראה לקו"ת ויקרא ג, א.
 (33) ראה זח"א רמט, ב. שם לג, ב.
 (34) ב"ב נג, א.
 (35) מאורי אור אות י סעיף נד.

הוספה

בי"ה, כ"ט שבט, ה'תשי"א

הרה"ח וו"ח אי"א וכו' מוהר"ר ... שי

שלום וברכה!

על ידי כ"ק אדמו"ר שליט"א קבלנו הצעה מאת אחד הרבנים התמימים שי, ותכנה:

היות שבי"ה ישנו מספר רבנים מאנ"ש בכלל, ומתלמידי התמימים בפרט, המכהנים פאר בערים וקהלות שונות, ונואמים באנגלית, ובטח מסדרים נאומיהם מראש, ובאשר נאומים או הטפות אלו בטח יש בהם ענינים שיכולים לזכות בהם את הרבים, בחוג רחב יותר, וגם לנואמים גופא טוב לעמוד בקישור קבוע עם חבריהם הרבנים ולשמוע מה בפייהם וכו',

אשר על כן מציעים להוציא לאור קובץ נאומים מהרבנים מאנ"ש ותלמידי התמימים שי שיופיע פעם או פעמיים בשנה, ואשר יכיל מיטב פרי נאומיהם, כל אחד באתר דילי, בשפת המדינה, בלשון צחה וכו'. ואפשר שיהי' בו גם מדור מיוחד ע"ד פעולותיהם של הרבנים וכו'.

והנה בדרך כלל, נראית הצעה זו לישרה בעיני כ"ק אדמו"ר שליט"א, באם תהי' השתתפות הנכונה מצד הרבנים התמימים האברכים שי, באשר מקצוע זה מתאים לתכנית עבודתנו להוציא לאור במדה האפשרית חומר הדרוש לכל חוג של משפיעים, מורים, מחנכים ומחונכים.

לפיכך פונים אנו במכתב חוזר זה להרבנים התמימים האברכים שי באצה"ב לחוות דעתם בזה. ויואל נא כת"ר שי לחוות דעתו הפרטית ע"ד הצעה הני"ל, אם ישר לכ"ק אדמו"ר שליט"א או אלינו, ויודיע ג"כ עד כמה יוכל להשתתף בצד הספרותי של קובץ כזה.

בתי"ח למפרע, ובכבוד וברכה,

הרב ח.מ.א. חדקוב

מנהל

בנוסח זה נשלח לכמה.

נאומים .. לזכות בהם את הרבים: ראה עד"ז אג"ק ח"ד אגרת תתצב. חט"ו אגרת ה'תכ. ח"ח אגרת ו'תשלח. ובכ"מ. ולהעיר גם מאג"ק ח"ד אגרת תתקד (בתאריך זה — במענה לבקשת "עזר בסידור נאומים שיוכל לנאום לפני עדתו וכו').

מנהל: קה"ת.

ומסיים עד דוד הגדיל, שהוא בחי' עד ולא עד בכלל, לפי שעליית המלכות היא למעלה מז"א כו', דאף שהאתעדל"ע הנותנת את הכח לאתעדל"ת היא מבחי' ז"א, מ"מ, העלי' אח"כ היא למעלה באין ערוך. וזהו מה שלע"ל יהי' אשת חיל עטרת בעלה⁵⁶, ובלשון הקבלה עליית שם ב"ן בשם ס"ג, ובלשון ההלכה⁵⁷ מעשה גדול כו'.

והנה אף שהענין דאשת חיל עטרת בעלה יהי' בגילוי בגאולה העתידה, מ"מ, ע"פ המבואר באגה"ק⁵⁸ דכשם שישנה הגאולה הכללית כמו"כ ישנו ענין הגאולה הפרטית באופן דפדה בשלום נפשי⁵⁹ אצל כאו"א מישראל בשעת התפלה, מובן, שגם במעשינו ועבודתינו עתה יכולים לבוא לבחי' עד דוד הגדיל, ע"י הקדמת העבודה דיפקד מושבך, שע"י נעשית ההמשכה דונפקדת מלמעלה מעלה, עד להמשכה מבחי' דלא אתפס בשם ולא אתרמיז בשום אות וקוצא כלל⁶⁰. ועבודה זו היא הכלי וההכנה וההקדמה הקרובה לביאת משיח צדקנו בקרוב ממש (לאחרי שעוד בזמן הגלות יהי' לכל בני ישראל אור במושבותם⁶¹), שאז יקויים מ"ש⁶² ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר יחדיו (היינו שהבשר עצמו יראה⁶³) כי פי ה' דיבר, במהרה בימינו ממש.

ג) והנה בענין ביטול הלכנה יש כמה דרגות, שלאחרי שקיימא סיהרא באשלמותא בט"ו לחודש, הנה ביום שלאחריו היא נחסרת קצת וכו', וכך בכל יום הולכת הלוך וחסור, עד שמגיעה לבחי' הביטול דיפקד מושבך, חסרון לגמרי. ויובן ענין חילוקי דרגות הנ"ל ע"פ ביאור רבינו הזקן במאמר מש"פ תולדות (תקס"ד³⁶) [שנפדה בפדיון שבויים ויצא לאור לאחרונה³⁷], עה"פ³⁸ ארץ חטה ושעורה גו'. דהנה, ארץ היא בחי' המלכות, מקור המקום והזמן. ובפרטיות רומז לענין הביטול שבמלכות, דארץ הכל דשין עלי³⁹. ובביטול שבארץ יש ב' בחי', שנרמזות בפסוק הנ"ל שנאמר בו ב' פעמים ארץ, ארץ חטה ושעורה גו' ארץ זית שמן ודבש, דכל הקודם לארץ קודם לברכה⁴⁰. ומבאר שם, שההפרש ביניהם הוא כמשל ההפרש שבין קבלת התלמיד שכל הרב להמשכת טפת מוח האב בהולדת הבן. והנה ביאור רבינו הזקן הוא בלשון עמוק, וע"פ המשל יש להבין בעניננו. והענין הוא, דהנה השפעת שכל הרב אל התלמיד אינה פועלת מציאות חדשה, משא"כ השפעת טפת האב שפועלת מציאות חדשה, להיותה המשכה עצמית⁴¹. ומזה יובן גם ההפרש באופן הביטול שלהם, שהביטול שבהולדה הוא ביטול לגמרי, שהטפה צ"ל נרקבת ונסרחת לגמרי, ודוקא אז היא ההולדה. משא"כ בהמשכת השכל מהרב לתלמיד, הרי צ"ל מציאות של תלמיד עם שכל וכו', אלא שבעת הלימוד צ"ל בביטול, כמאמר⁴² זרוק מרה בתלמידים, שביטול זה הוא רק בעת ובשביל הקבלה. וזהו ענין ב' פעמים ארץ שבפסוק זה. ארץ חטה ושעורה גו' רומז לבחי' הביטול לגמרי, כי אופן גידול החטה ושעורה כו' מן הארץ הוא ע"י שהגרעין נרקב לגמרי בעפר, ועי"ז נעשה העלאת מ"ן לעורר המשכת המ"ד דכח הצומח שבארץ שיצמיח חטה ושעורה כו', ועד שתהי' הצמיחה ע"ד מ"ש בפרשתנו⁴³ וימצא בשנה ההיא מאה שערים, ועד שאומד זה למעשרות הי⁴⁴. וארץ זית שמן ודבש רומז לדרגא הב' שבביטול, שהרי ההדגשה בענין הזית היא לשמן דוקא, וכן בדבש (דבש תמרים⁴⁵) לא נאמר תמרים אלא דבש, והרי התהוות השמן והדבש מן הזית והתמר אינה בדרך התחדשות לגמרי, ולכן אין צורך בביטול

(56) משלי יב, ד. (61) ע"פ בא י, כג.
 (57) קידושין מ, ב. וראה אוה"ת בראשית (62) ישעי' מ, ה.
 מ, סע"ב. ר"פ ויגש. ועוד. (63) ראה תו"ח תצוה שכה, ב. שכת, ב.
 (58) ס"ד. שער האמונה פכ"ה. ד"ה מצה זו תרע"ה
 (59) תהלים נה, יט. (המשך תער"ב ח"ב ע' תתקלב [ח"ד ע'
 (60) לקו"ת פינחס פ, ב. וראה זח"ג רנו, א'רסד]). לקו"ש חי"ז ע' 94.
 ב.

(36) מאמרי אדה"ז תקס"ד בתחלתו. (41) ראה סה"מ תרנ"ט בתחלתו.
 (37) תאריך הפתח דבר: שלהי תשרי, (42) כתובות קג, סע"ב.
 ה'תשמ"א. (43) כו, יב.
 (38) עקב ח, ח. (44) פרש"י עה"פ — מב"ר פס"ד, ו.
 (39) ראה ב"ר פמ"א, ט ובמת"כ שם. וראה לקו"ש ח"ה ע' 122 ואילך.
 (40) ראה ברכות מא, ב. (45) פרש"י תבוא כו, ב.

גמור, אלא רק כתישה וכיו"ב. ומזה יובן בעניננו, שיש בלבנה בחי' ביטול שהוא בדוגמת הביטול דתלמיד לרב, אבל הביטול דכי יפקד מושבך הוא כמו ביטול הטפה והגרעין, שהוא ביטול גמור, ודוקא על ידו נמשך אור חדש מלמעלה, בחי' ונפקדת, עד שוישקו איש את רעהו ויבכו איש את רעהו עד דוד הגדיל.

(ד) **והנה** הפטרת מחר חודש קורין בשבת, לפי שהנתינת כח לעבודה זו היא מיום השבת. וכזה יש לבאר מה שמאריך בד"ה זה דשנת עזר"ת⁴⁶ במעלת יום השבת על ר"ח ור"ה, דלכאורה מה ענין מעלת השבת לענין מחר חודש. אך ע"פ הנ"ל יובן, כי הנתינת כח לעבודה זו היא מיום השבת.

והענין הוא, דהנה, שבת הוא למעלה מהזמן, כי שבת הוא בחי' קדש מלה בגרמ"י⁴⁷, שהוא קדוש ומובדל מבחי' הזמן. דהנה, הזמן הוא נברא ומחודש כמו כל הנבראים שהם מחודשים, שהרי אוא"ס הוא למעלה מגדר הזמן (כשם שהוא למעלה מגדר מקום), והזמן הוא מחודש⁴⁸. אך ישנו הזמן דיום השבת, שהוא למעלה מהזמן, שלכן מתחילים למנות אחר השבת היום יום ראשון כו'⁴⁹. דלכאורה אינו מובן מה שמתחילים למנות אחר השבת היום יום ראשון, הרי יום זה הוא המשך הימים שלפניו. ואינו דומה לר"ח שבו מתחילים למנות מתחלה, לפי שר"ח תלוי במהלך הלבנה, שלאחר מולד הלבנה מתחיל חודש חדש. ועד"ז ברוחניות הענינים, שבכל חודש מאיר צירוף אחר של שם הוי' (כנ"ל ס"ב). ועד"ז אינו דומה לר"ה שבו מתחילים למנות הימים מחדש, לפי שר"ה תלוי במהלך השמש והלבנה יחד כו'. משא"כ בנוגע לימות השבוע שאינם תלויים בהילוך הנ"ל, ומ"מ מתחילים למנות אחר השבת היום יום ראשון. אך זהו לפי ששבת הוא למעלה מן הזמן, ולכן מתחילים למנות הזמן מחדש. וזהו ההפרש בין ר"ה ור"ח לשבת, שבר"ה ור"ח ההמשכה היא בבחי' זמן, אלא שזהו ענין כללי, משא"כ שבת הוא למעלה מהזמן. ולכן כשחל ר"ה בשבת אין תוקעין במדינה⁵⁰, לפי ששבת פועל ההמשכה דתקיעת שופר [דאף שבר"ה גופא צריכים תקיעת שופר דוקא להמשיך המשכה זו, ואינו מספיק מה שהוא ר"ה, מ"מ בשבת

נמשך כל המשכה מעצמה כו'], לפי ששבת הוא למעלה מר"ח ור"ה. אך עפ"ז צריך להבין, למה בר"ח ההמשכה היא לל' יום, ובר"ה ההמשכה היא לכל ימות השנה, ובשבת ההמשכה היא רק על ו' ימים, דשביעאה מיני' מתברכין כולהו יומין⁵¹ היינו ששת הימים, אף ששבת הוא למעלה מר"ח ור"ה. אך הענין הוא, דהנה יש ב' מדריגות, בחי' חיים ובחי' תענוג, חיים הוא שמוכרח ובלעדי זאת הוא כלא הי', ותענוג הוא בחי' תוספת אור. וכמ"ש בורא נפשות רבות וחסרונן על כל מה שבראת להחיות בהם נפש כל חי, שחסרונן היינו מה שבלא זה הוא חסר, ועל כל מה שבראת להחיות בהם נפש כל חי הוא מה שלעידן ולתענוג כו' (כמ"ש בטור או"ח⁵²). וזהו ההפרש בין ר"ה ור"ח לשבת, שבר"ה ור"ח ההמשכה היא בבחי' חיים, מה שמוכרח לקיום העולם, ובכללות הוא מה שבא בסדר השתלשלות, ובשבת הוא המשכת בחי' התענוג מבחי' עצמות א"ס שלמעלה מעלה מגדר ההשתלשלות. והמשכת בחי' התענוג משבת הוא בשה ימים (לא כמו ההמשכה מר"ח לל' יום, ומר"ה לכל ימי השנה), דלהיות ששבת הוא למעלה מהזמן, למעלה מהבריאה לגמרי, הנה כשם שבתחלת הבריאה היתה ההמשכה מעצמות המאציל שלמעלה מהזמן על ששה ימים כלליים, כמו"כ המשכת התענוג בשבת הוא ג"כ על ששה ימים פרטיים כו'⁵³. וזהו ענין הפטרת מחר חודש בשבת, שמשבת זה לוקחים כח על ההמשכה דר"ח.

(ה) **וזהו** ויאמר לו יהונתן גו', שבתחלה היא ההמשכה מלמעלה מבחי' יהונתן, ובאופן של נתן, דכל הנותן בעין יפה נותן, שהיא האתעדל"ע שעל ידה נעשית אח"כ האתעדל"ת דכי יפקד, מלשון חסרון וביטול. ועי"ז ונפקדת, שהו"ע המשכת האתעדל"ע שע"י האתעדל"ת. ועד שבאים לענין דוישקו איש את רעהו ויבכו איש את רעהו גו', דנשיקין הוא מתוקף האהבה [שהיא מקור כל ההמשכות] ביותר ממה שכלי הלב מכיל, שאי אפשר להתגלות בדיבור כו'. והבכי באה מכיוון המוחין, לפי שהגילוי הוא יותר ממה שכלי המוח יכולים להכיל, וכמו ר"ע שזלגו עיניו דמעות מסודות התורה שבשיר השירים כו'⁵⁴ (כמבואר בכ"מ⁵⁵). וזהו וישקו ויבכו, היינו גילוי אורות שלמעלה מכלי הלב וכלי המוח.

(46) סה"מ עזר"ת ע' סט ואילך.

(49) ראה גם לקו"ת שה"ש כה, א.

(50) ר"ה רפ"ד. וראה לקו"ת ר"ה נו, א

(47) זח"ג צד, ב.

(48) ראה סידור (עם דא"ח) עה, סע"ד ואילך.

ואילך [קכא, סע"ג ואילך].

(51) ראה זח"ב סג, ב. פח, א.

(52) הל' ברכות סר"ז. וראה ב"י שם

(הובא בלקו"ת הוספות לויקרא נב, א).

(53) ברשימה נוספת: כי לריבוי אור כזה,

הכלי היא במיעוט כו'.

(54) זח"א צח, ב (במהנ"ע). ט"ז או"ח

סרפ"ח סק"ב (בשם ז"ח).

(55) ראה לקו"ת תצא לו, ג. לז, ד.